

[Simonsen.]

desværre også være det, man kan konstatere også i denne sag, i hvert fald i særdeleshed så længe de centrale ting på arbejdsmarkedet ikke er afklaret.

Vi er ikke tilbøjelige til at tro, at der kan være et behov for at se på områderne inden for forligsmandsloven, og hvad der knytter sig dertil, og at man kan have en interesse i at få disse ting analyseret, da det efterhånden er år siden man tidligere har set på disse ting. Men vi har svært ved at se, at dette arbejde kan påbegyndes, førend vi som sagt får de andre ting klaret op.

Vi vil i den konservative folketingsgruppe på denne baggrund foreslå, at forslaget kommer til behandling i et folketingsudvalg, hvor bl. a. arbejdsmarkedets parter kan få mulighed for at møde frem, gøre deres synspunkter gældende, og hvor det så kan blive muligt for udvalget at tage en endelig stilling til, om et udvalg som det her foreslåede skal nedsættes.

Jens Frandsen: Forslagsstillerne siger i fremsættelsestalen, at forligsmandsloven ikke længere imødekommer de krav, man fra arbejdsmarkedets side må stille. Det er da også ud fra sådanne betragtninger naturligt og rigtigt at søge at få tingene rettet. Jeg vil også gerne give udtryk for, at der under en så stærk udvikling som den, samfundet gennemgår, naturligt også sker og bør ske ikke så lidt på arbejdsmarkedets område, og jeg vil i den forbindelse gerne føje til, at jeg har stor respekt for det arbejde, der på mange måder udføres af organisationerne med deres ledere i spidsen.

Selv om vi i venstre synes, at parternes interesser må være så sammenfaldende, at de ikke kan skilles ad, er vi da godt klar over, at der skal megen dygtighed til for at finde frem til et fælles resultat, der kan bære igennem ved afstemninger, når overenskomster om løn- og arbejdsvilkår skal fornys. Hvis vi gjorde det tankeeksperiment, at vi fastsatte reglerne for overenskomstforhandlinger, herunder forligsinstitutionens virksomhed, alene ud fra ønsket om at give de enkelte fagforeninger og arbejdsgiverforeninger den størst mulige indflydelse, ville reglerne blive meget forskellige fra de nuværende, og endnu mere hvis vi ville give

den enkelte arbejdsplads, dvs. arbejdere og funktionærer og arbejdsgivere i den enkelte virksomhed, den største og afgørende indflydelse. Hovedorganisationernes opgave, eventuelt med forligsmandens hjælp, måtte vel så alene være at aftale en ramme, mens enkelthederne aftales i de yderste led. Det ville være en decentralisering, så det battede.

Når jeg i det hele taget har prøvet at gøre dette tankeeksperiment, hænger det sammen med det synspunkt, der fremdrages, om den størst mulige bestemmelsesret om egne forhold. Jeg mener ikke, at det lader sig gøre. Det ville for det første medføre endnu større sociale og indkomstmæssige forskelle mellem de enkelte dele af landet, og det ville slet ikke løse gruppen af lavtlønnedes, de ufaglærtes og kvindernes problemer. Det ville give de stærkeste de største fordele. For det andet ville risikoen for konflikt inden for enkelte virksomheder eller brancher, men også storkonflikter, der gradvis bygges op via retten til sympatistrejke og sympatilockout, øges. Venstre er mange gange gået ind for og har stillet forslag om, at der gennemføres et forbud mod konflikt på livsvigtige områder, f. eks. transport af brændsel og levnedsmidler, kraftforsyning, sundhedsvæsen og salg af levnedsmidler. Et andet område, der har interesseret os stærkt, har været dagspressen, hvor vi altid har fremhævet det farlige i, at denne eller dele deraf i kortere eller længere tid ikke har kunnet komme til orde. Det er imidlertid aldrig lykkedes os at få sådanne forslag igennem, hovedsagelig på grund af modstand fra socialdemokratiet og fra arbejdsmarkedets parter. Det er også forhold, der taler mod en virkelig decentralisering af overenskomstforhandlingerne.

Et tredje forhold, der taler imod en dybtgående decentralisering, er strukturen på arbejdsmarkedet. Jeg tænker på de noget umoderne fag- og branchegrænser, som kun langsomt nedbrydes. Her synes der dog glædeligvis at være stigende tilslutning til de synspunkter, som venstre også lige siden den anden verdenskrig har fremført, om oprettelse af industriforbund, omfattende såvel faglærte som tillærte og andre arbejdstagere. Jeg har bemærket, at det nu ikke alene er smedeforbundet, der går ind for disse tanker, men også arbejdsmandsforbun-